

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ПРОКУПЉЕ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

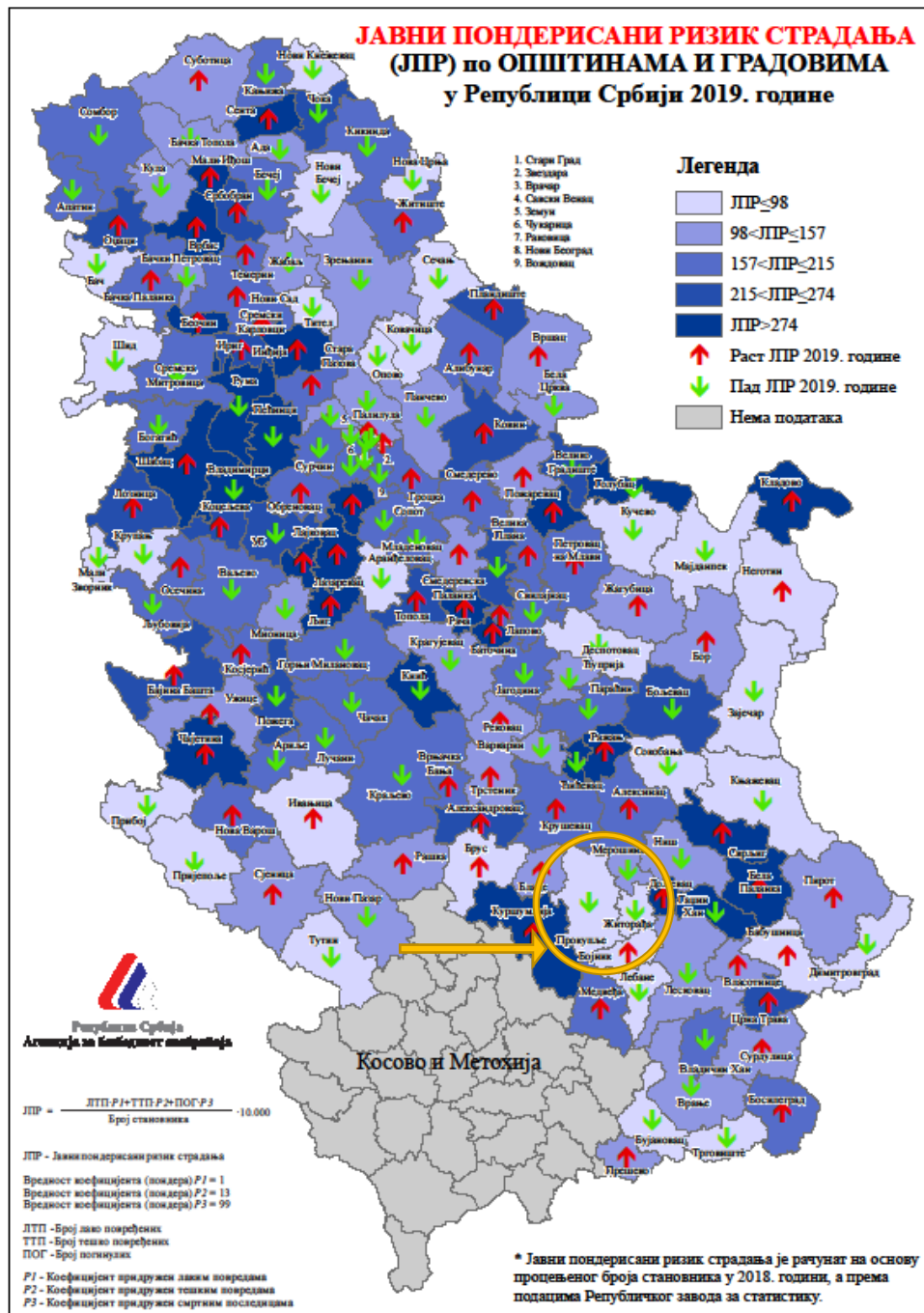
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Прокупље. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Прокупље. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Прокупље.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Прокупље, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

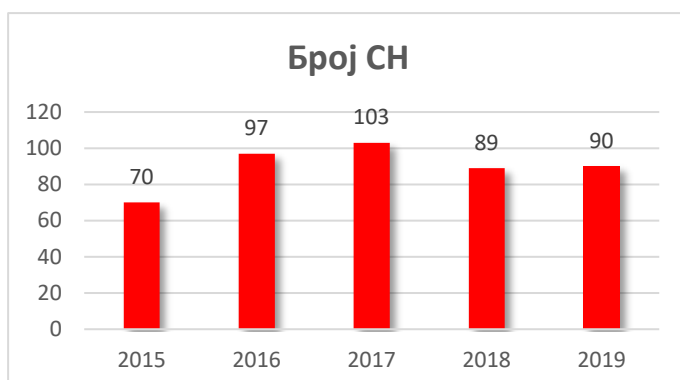
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИКИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

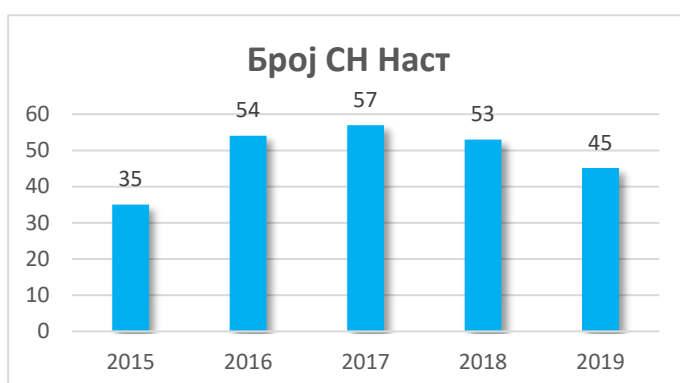

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Прокупље припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

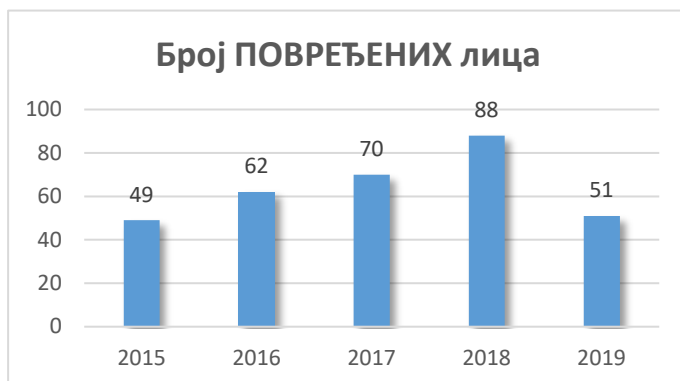
- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **449.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **244.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **12.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **320.**

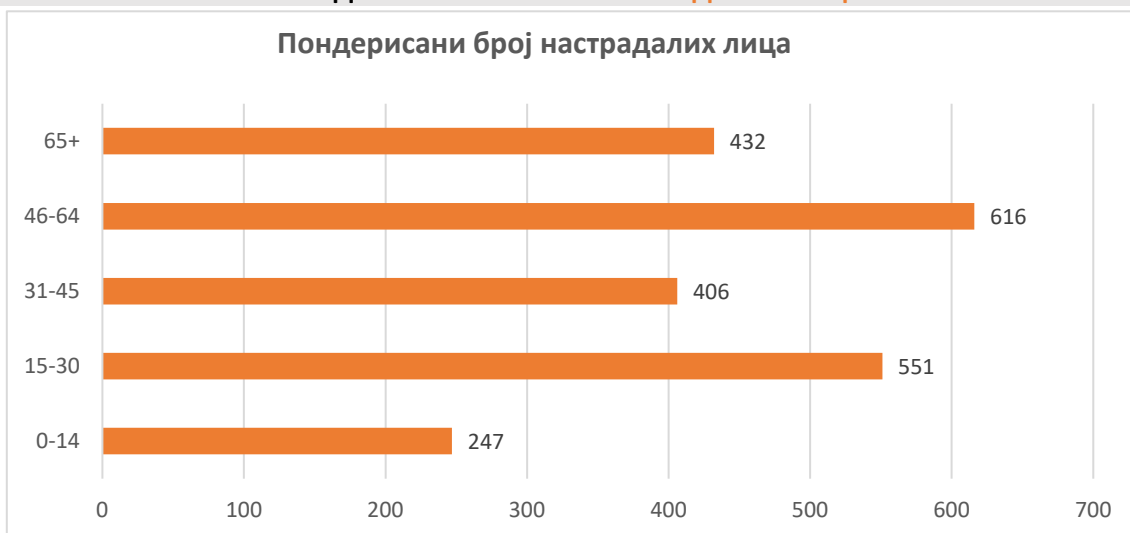
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **пешаци**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

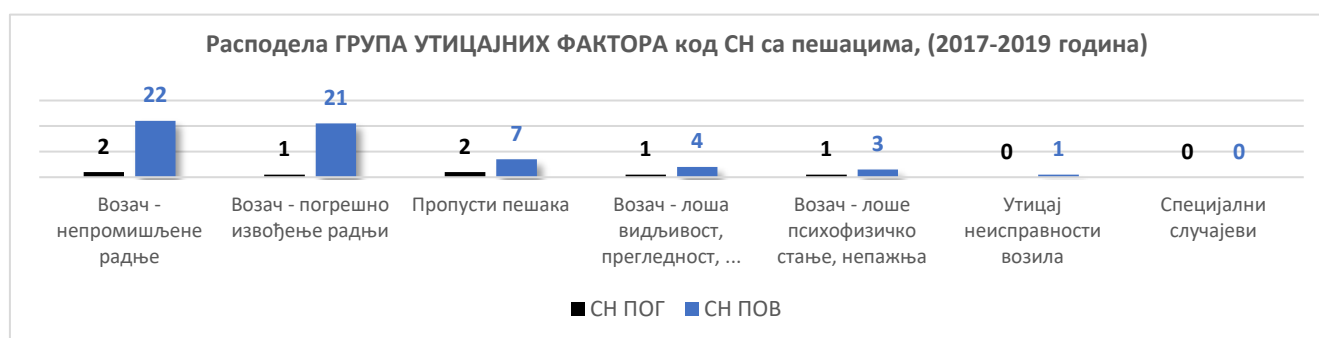
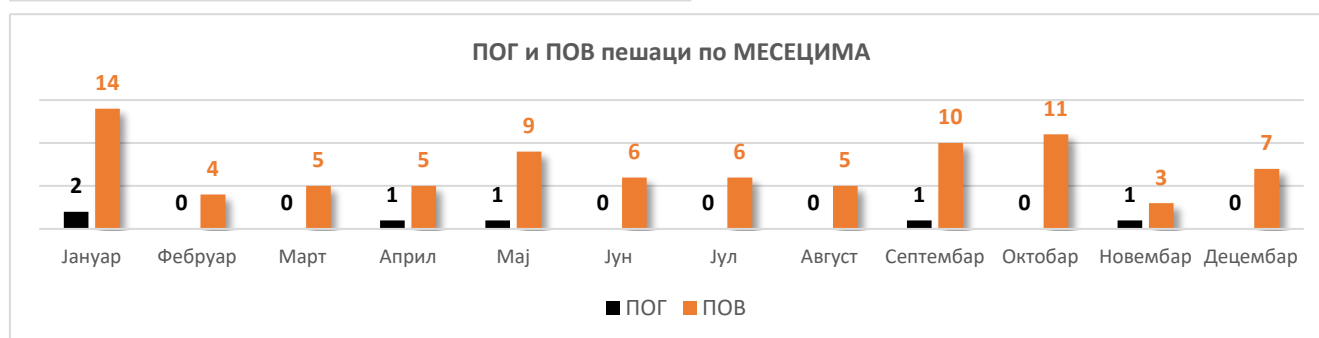

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

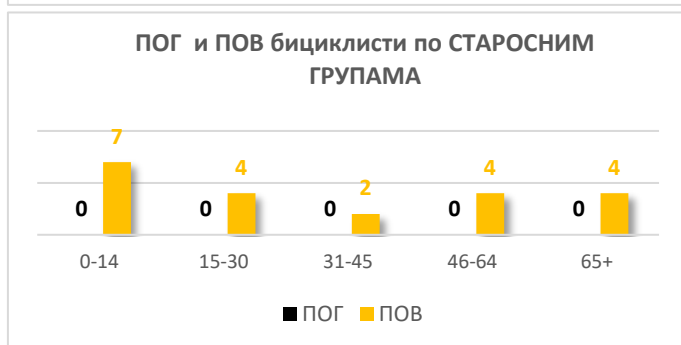
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

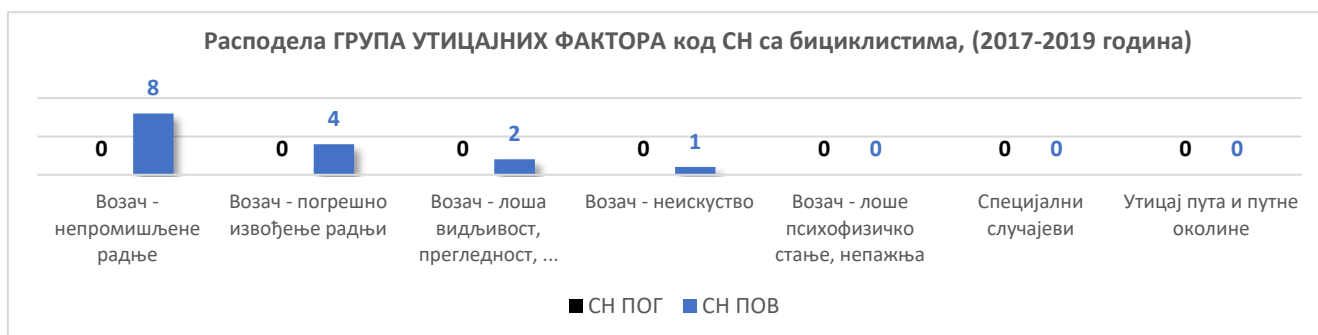
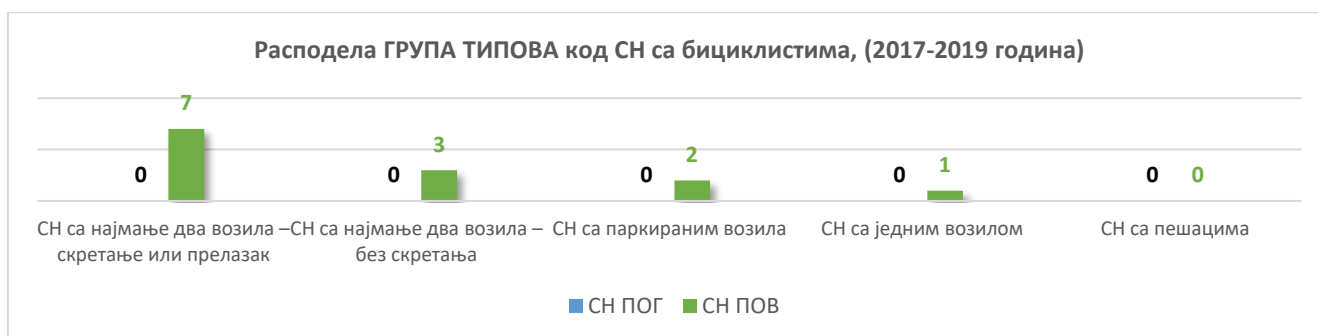
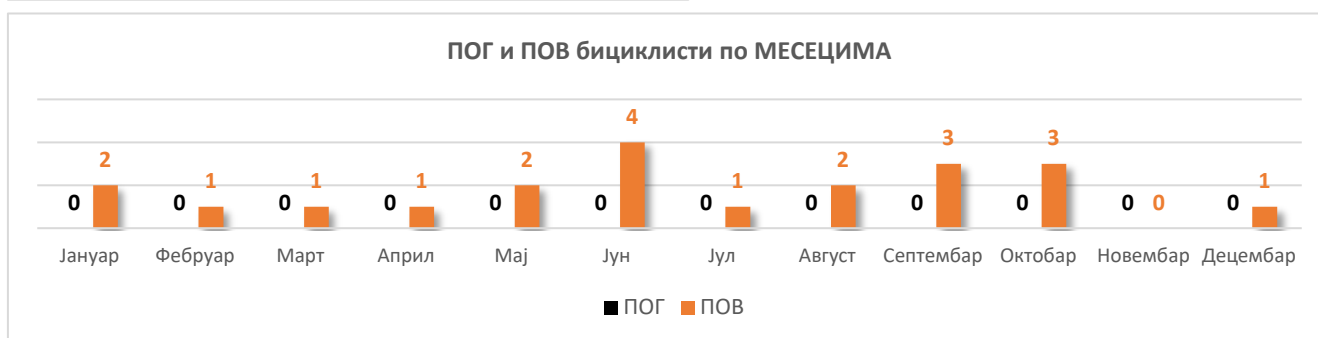
- Број погинулих пешака је 6, што чини **50% погинулих лица** у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 85, што чини **27% повређених лица** у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **јануару**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

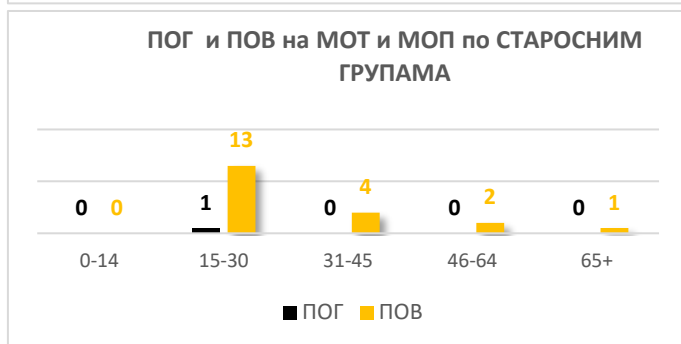
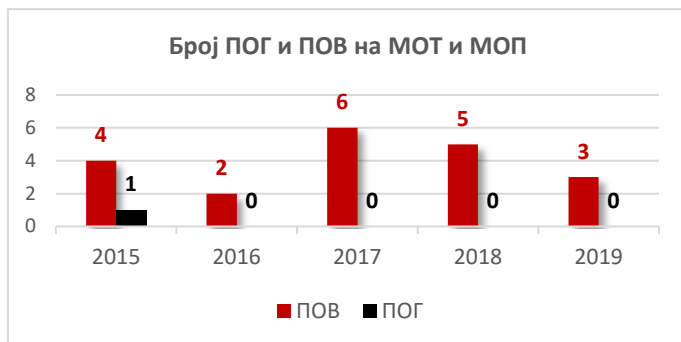
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

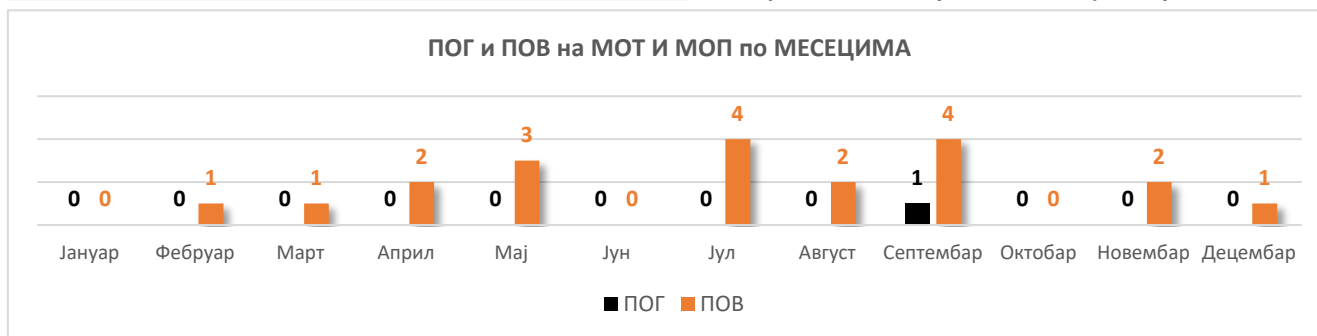
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 21, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

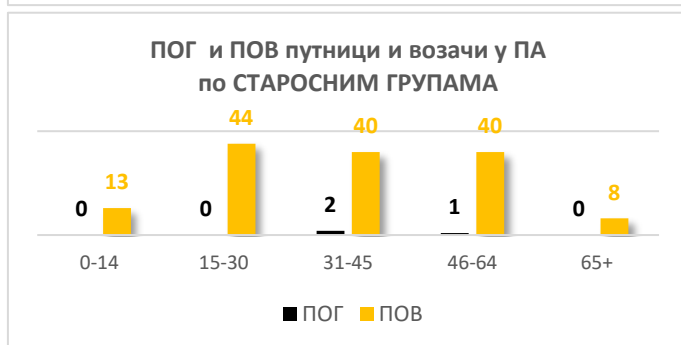
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

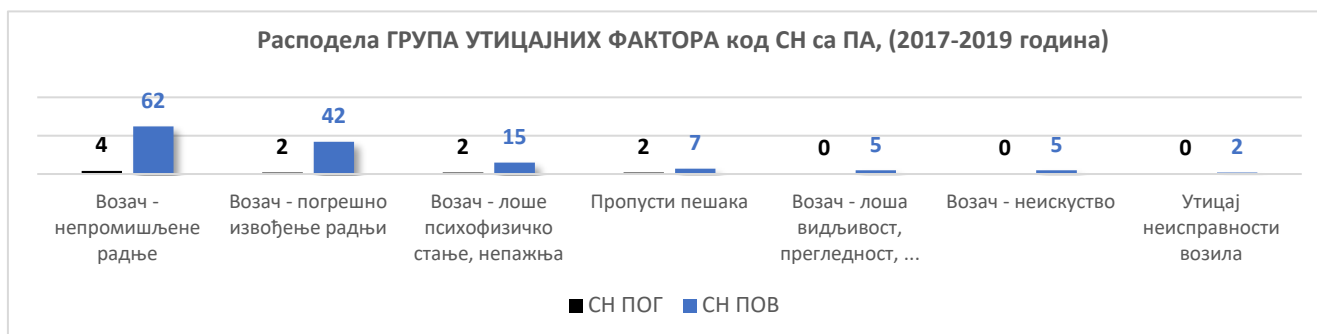
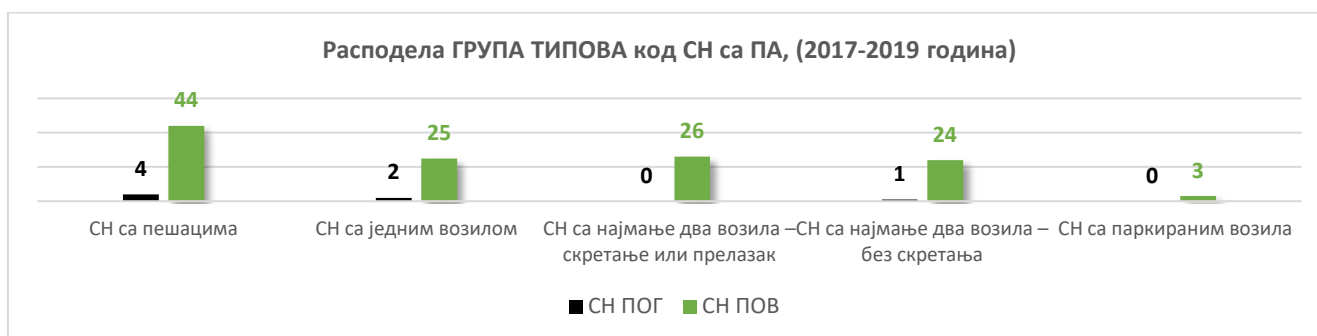
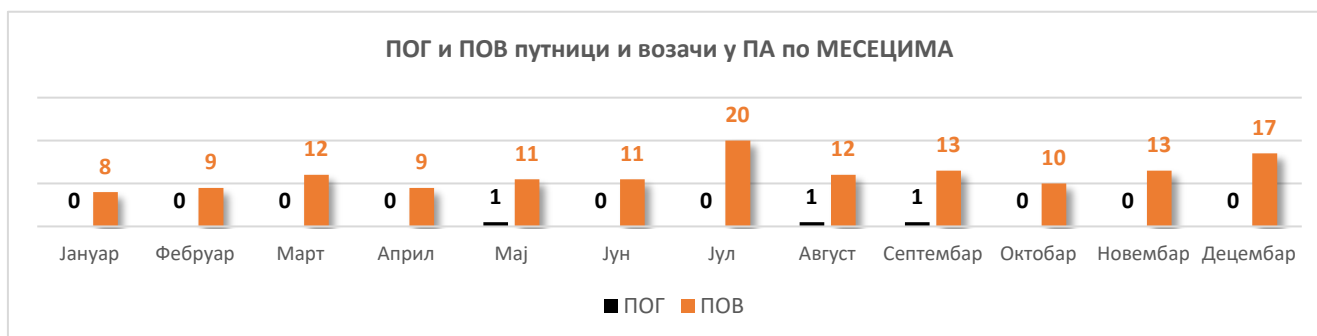
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 1, што чини 8% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 20, што чини 6% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у септембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - погрешно извођење радњи.

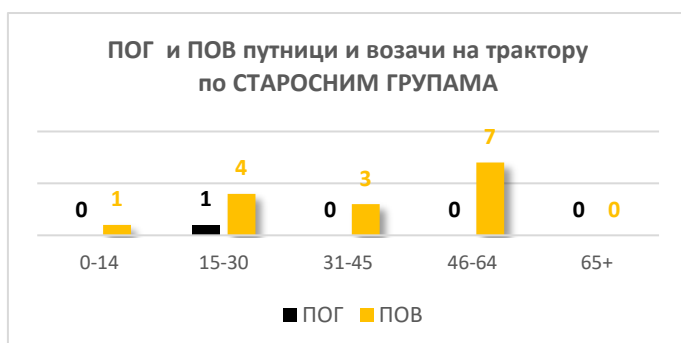
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

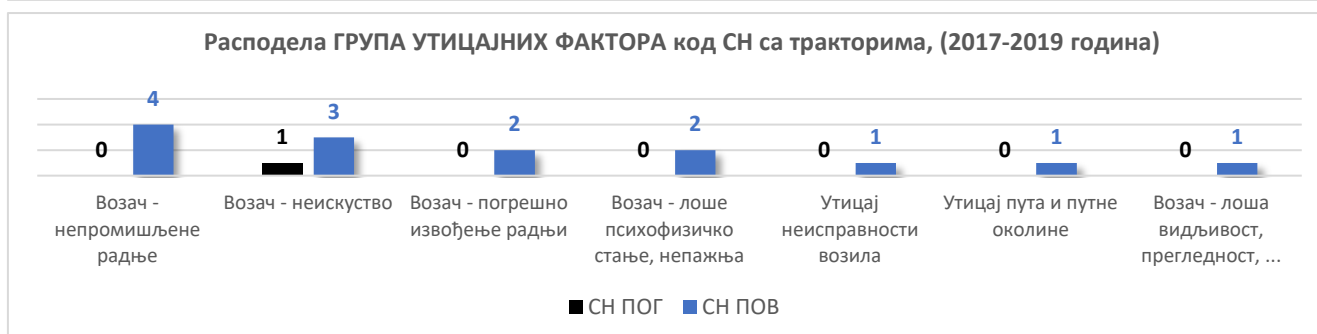
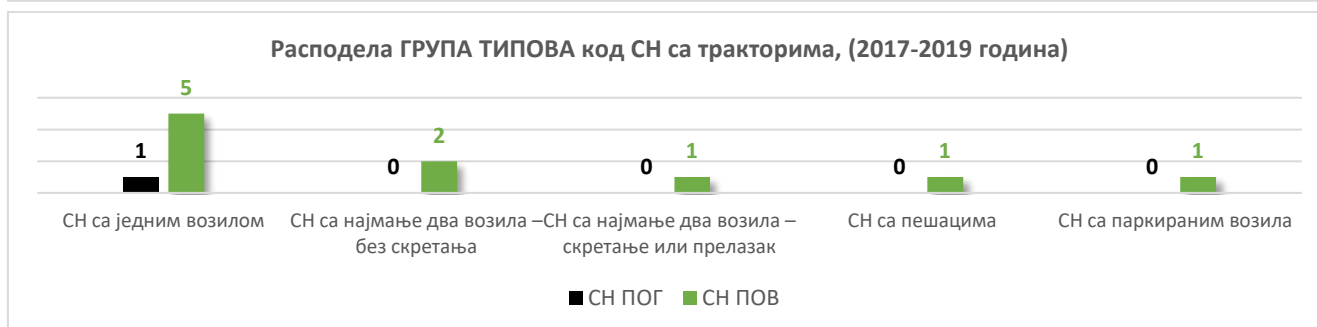
- Број погинулих возача и путника у ПА је: **3**, што чини **25%** погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је: **145**, што чини **45%** повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости **15-30 година**.
- **Возачи и путници у ПА** највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са пешацима**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

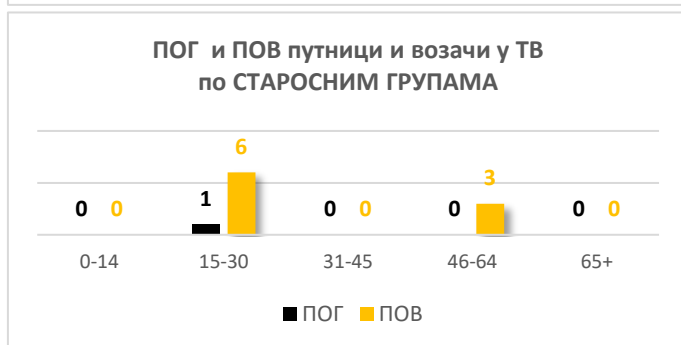
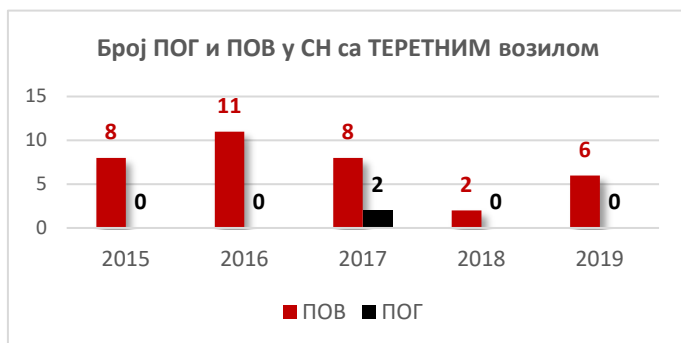
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

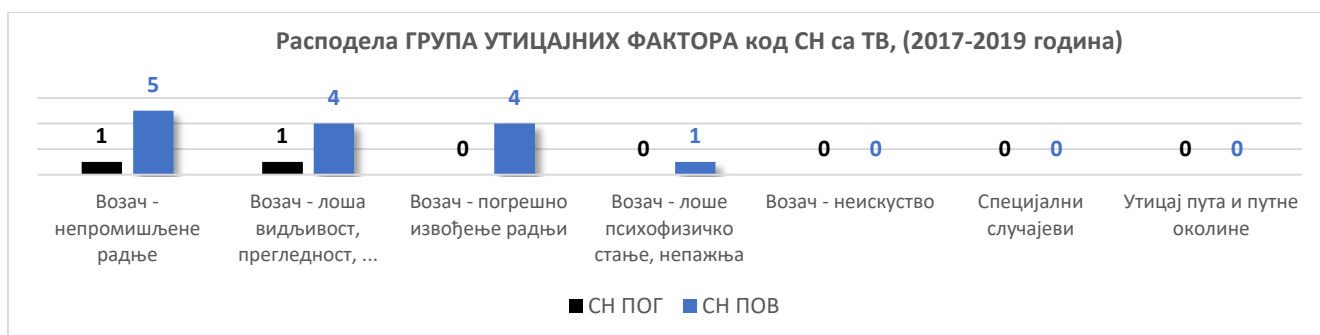
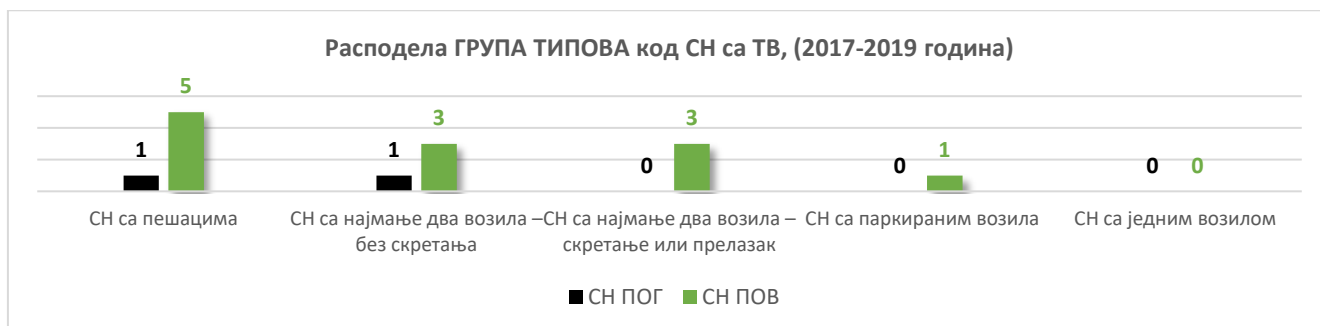
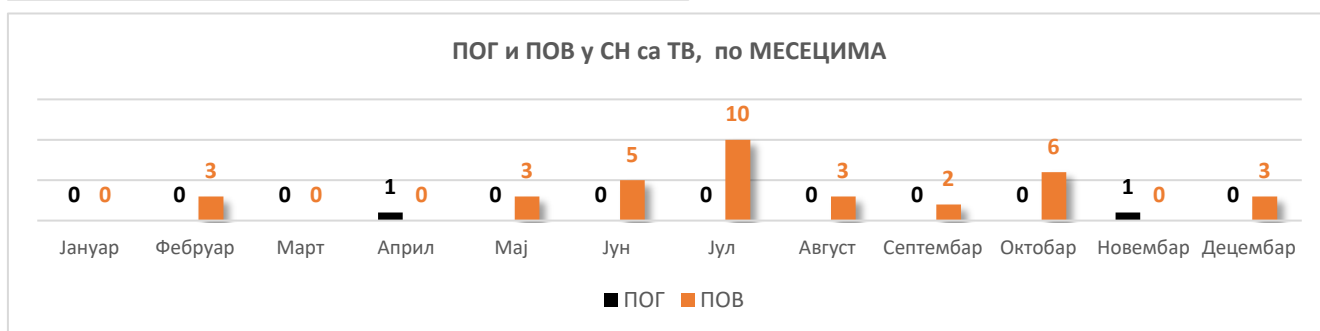
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је: **1**, што чини **8%** погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **9%** повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора су **Возач - непромишљене радње и Возач - неискуство**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

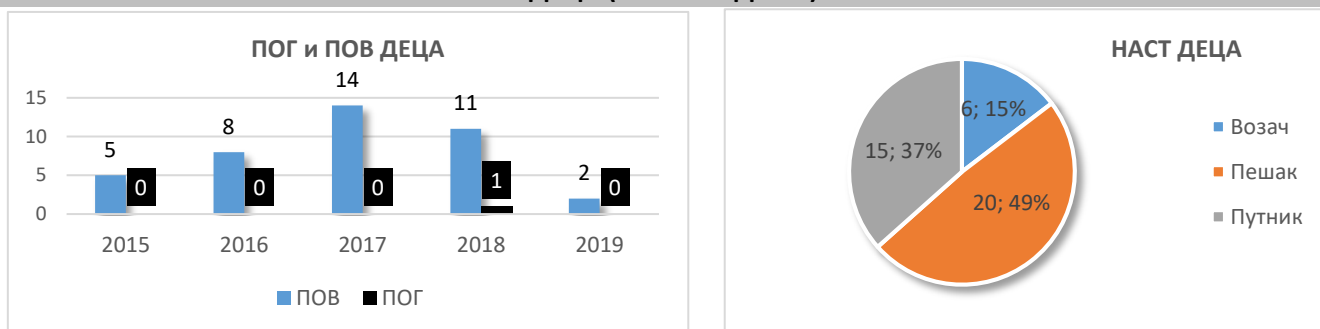

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је: 2, што чини 17% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 11% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **15-30 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са пешацима**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

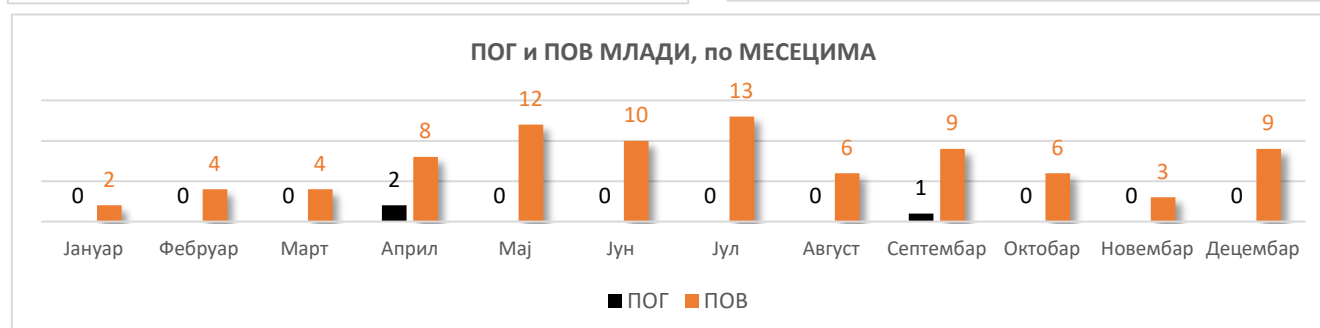
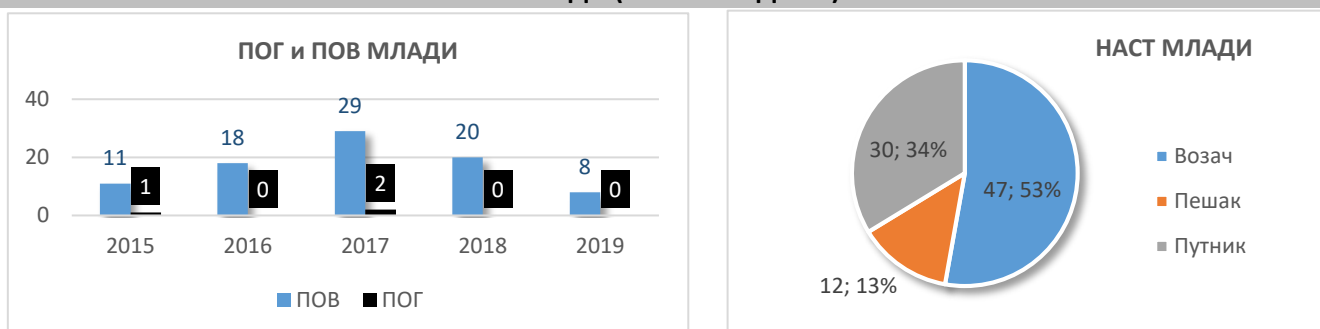
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

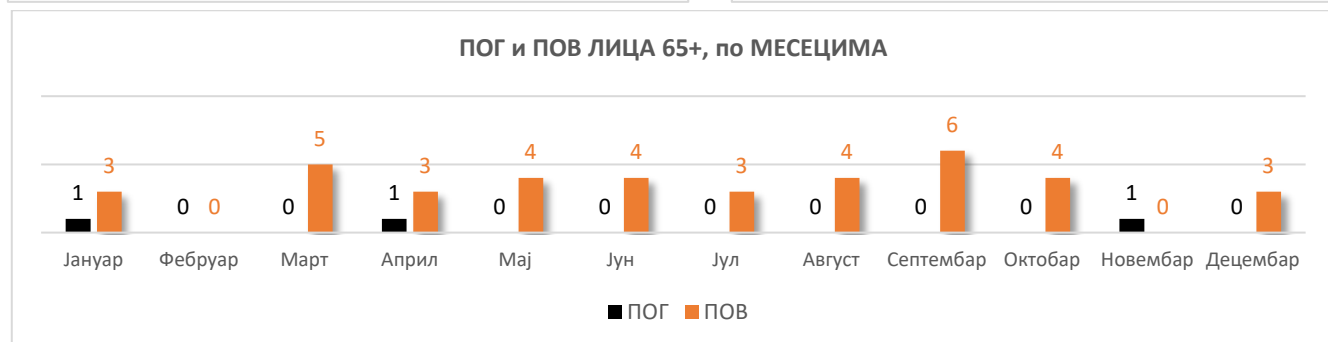
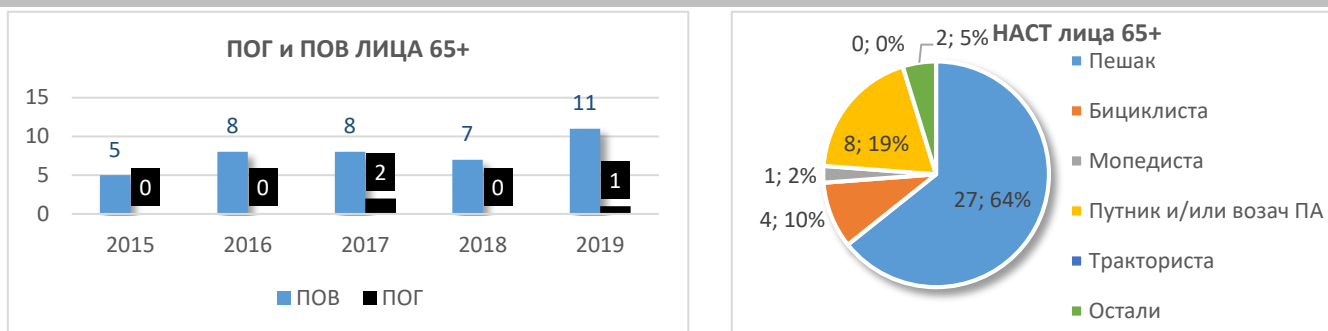
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **40**, док је **једно дете погинуло**.
- Деца путници чине 37%, деца пешаци 49%, а деца возачи 15% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **септембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је **погинуло младих лица: 3**, што чини **25%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број **повређених младих: 86**, што чини **27%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (53%)**.
- Млади највише страдају у **јулу**.

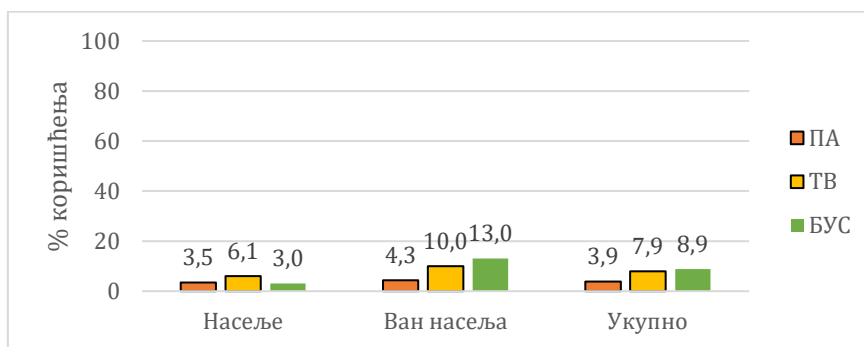
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

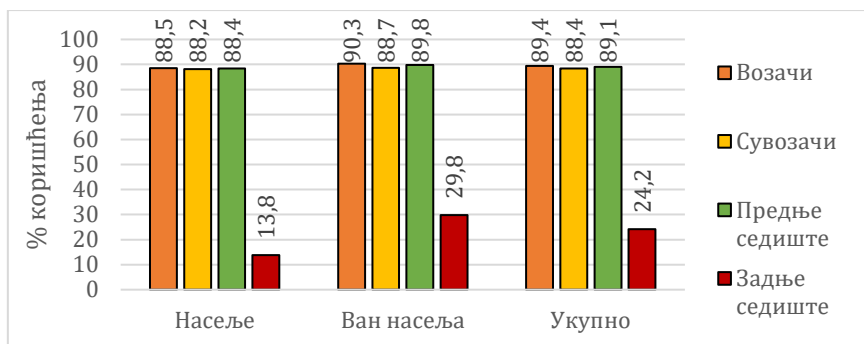
- Укупно је **погинуло старијих лица: 3**, што чини **25%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица: 39**, што чини **12%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (64%)**.
- Старији највише страдају у **септембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ОПШТИНУ ПРОКУПЉЕ

Највећи проценат возача у Прокупљу, на саобраћајницама ван насеља који користи мобилни телефон припада возачима аутобуса (13%), следе возачи теретних возила (10%) и возачи путничких аутомобила (4,3%). На саобраћајницама у насељу, возачи теретних возила најчешће користе мобилни телефон (6,1%), следе возачи путничких аутомобила (3,5%) и возачи аутобуса (3%), Дијаграм бр. 11.1.

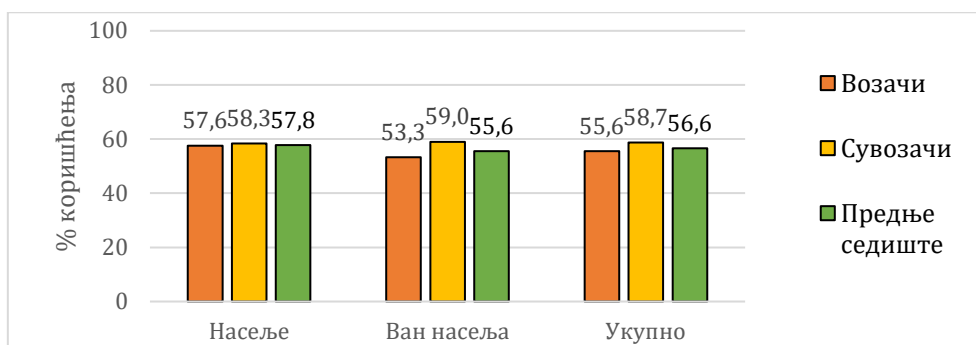

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Прокупље

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Прокупље

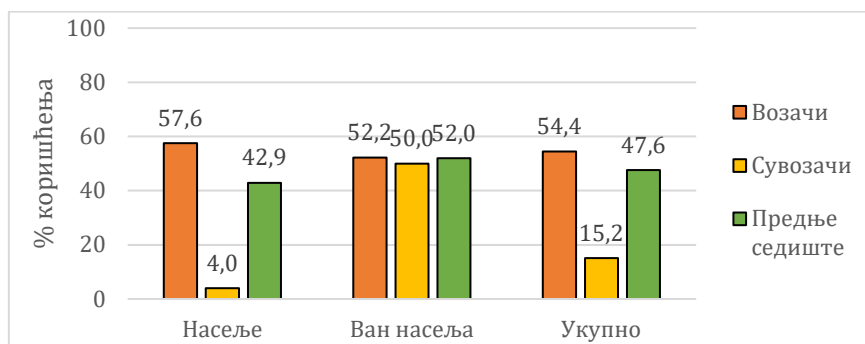
Употреба сигурносних појасева у путничким аутомобилима у Прокупљу не разликује се код возача и сувозача, нити постоје разлике између категорија саобраћајница. Просечно 89,1% возача и сувозача на обе категорије саобраћајница користе сигурносне појасеве у Прокупљу. На саобраћајницама ван насеља, већа употреба појаса евидентирана је ван насеља (29,8%), у односу на насеље (13,8%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Прокупље

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима у Прокупљу не разликује се код возача и сувозача, нити постоје разлике између категорија саобраћајница. Просечно 56,6% возача и сувозача користи сигурносни појас на обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.3.

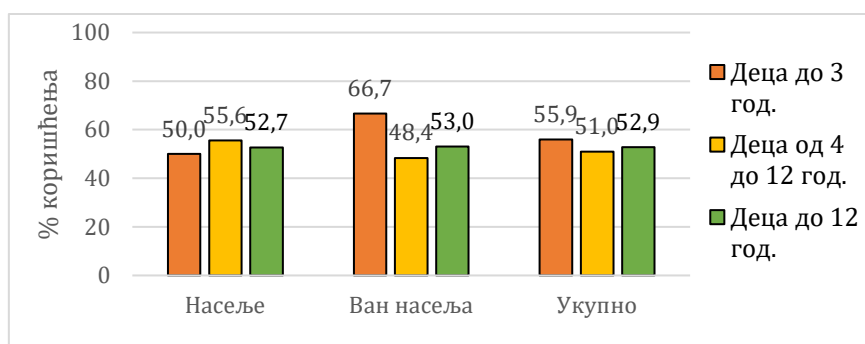
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Прокупље у насељу, код возача износи 57,6%, а код сувозача 4%. На саобраћајницама ван насеља, око 52% возача и сувозача користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.4.

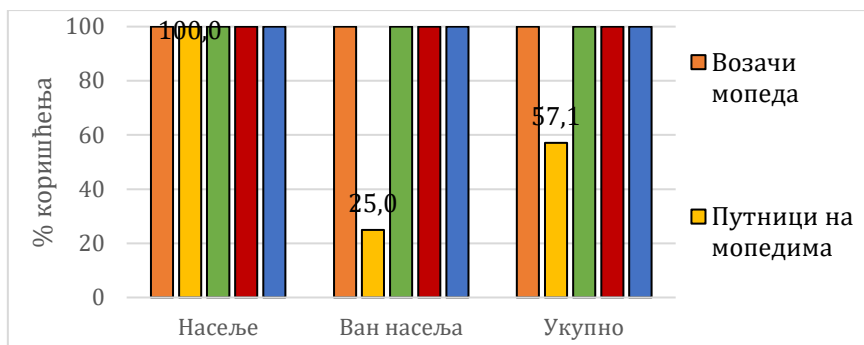
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Прокупље

Употреба заштитних система за децу до 3 године у општини Прокупље у насељу износи 50%, а ван насеља 66,7%. За децу од 4 до 12 година, вредности индикатора у насељу и ван насеља износе респективно 55,6% и 48,4%, Дијаграм бр. 11.5.

Евидентирани возачи мотоцикала и путници на мотоциклима, током истраживања на обе категорије саобраћајница у Прокупљу су користили заштитну кацигу. И евидентирани возачи мопеда на обе категорије саобраћајница у Прокупљу су користили заштитну кацигу. Сваки четврти путник на мопедима ван насеља су користили заштитну кацигу, док су у насељу сви евидентирани путници на мопедима користили заштитну кацигу, Дијаграм бр. 11.6.

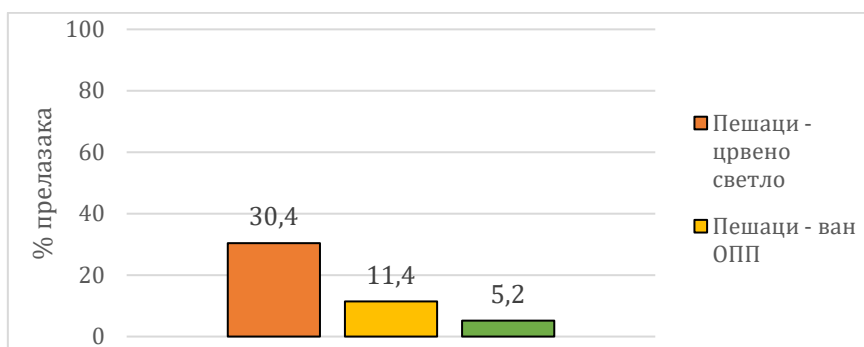

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Прокупље

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Прокупље

Истраживања понашања пешака на територији општине Прокупље показала су да приближно 30,4% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла. Процент пешака који прелазе коловоз ван пешачког прелаза износи 11,4%, а 5,2% пешака током преласка коловоза имало је ометену пажњу, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Прокупље

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Прокупље у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТТП	ПОГ ДЕЦА	ТТП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	0	18	0	2
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	1	7	0	0
ЦИЉ	2020. год.	0	max 9	0	max 1

**Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Прокупље, у периоду од 2015. до 2019. године**

- Догодило се **укупно 449 саобраћајних незгода**, од којих је **244 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 12 лица**, док је теже и лакше **повређено 320 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 6 пешака**, што чини **50%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Није било погинулих бициклиста** у СН.
- **Погиноу је 1 возач на мотоциклу**, што чини **8%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинула су 3 возача и путника у ПА**, што чини **25%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **једно лице**, што чини **8%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинула су **2 лица**, што чини **17%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 40-оро деце**, док је **једно дете погинуло** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака (49%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је троје младих**. **Млади** чине **25%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (53%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је троје лица старости 65 и више година**, што чини **25%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (64%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „**СН са пешацима**“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јулу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**